

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “การใช้มาตรฐานฟาร์มของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรรายย่อย ในอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่” ใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science; SPSS) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรรายย่อย
- ตอนที่ 2 ทักษะของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรรายย่อยต่อการใช้มาตรฐานฟาร์ม
- ตอนที่ 3 การใช้มาตรฐานฟาร์มและการประเมินมาตรฐานฟาร์มของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรรายย่อย
- ตอนที่ 4 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการใช้มาตรฐานฟาร์มของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรรายย่อย
- ตอนที่ 5 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้มาตรฐานฟาร์มของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรรายย่อย ในอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรรายย่อย

ลักษณะทั่วไปของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรรายย่อย ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ภายในครัวเรือน ภาระหนี้สิน การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านสุกร การติดต่อกับเจ้าหน้าที่และการศึกษาดูงาน/ฝึกอบรมเกี่ยวกับด้านสุกร ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถจำแนกรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1.1 เพศ

จากการศึกษาเพศของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 61.5 เป็นเพศชาย และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 38.5 มีรายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 เพศของเกษตรกร

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	75	61.5
หญิง	47	38.5
รวม	122	100

1.2 อายุ

จากการศึกษาอายุของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างพบว่า ร้อยละ 45.1 มีอายุอยู่ในช่วง 51-60 ปี รองลงมาร้อยละ 27.9 มีอายุอยู่ในช่วง 41-50 ปี และมีเพียงร้อยละ 2.5 ที่มีอายุมากกว่า 70 ปี สูงสุด 73 ปี ต่ำสุด 30 ปี โดยมีอายุเฉลี่ย 54.56 ปี (ดังตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 อายุของเกษตรกร

		n=122	
อายุ (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ	
≤ 40	5	4.1	
41-50	34	27.9	
51-60	55	45.1	
61-70	25	20.5	
≥ 71	3	2.5	
รวม	122	100	
อายุสูงสุด	73.00	อายุต่ำสุด	30.00
\bar{X}	54.56	S.D.	8.540

1.3 ระดับการศึกษา

จากการศึกษาระดับการศึกษาของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างพบว่า ร้อยละ 42.6 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 รองลงมาร้อยละ 14.8 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 และมีส่วนน้อยที่จบมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพียงร้อยละ 1.6 (ดังตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 ระดับการศึกษาของเกษตรกร

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ได้ศึกษา	9	7.4
ประถมศึกษาปีที่ 2	8	6.6
ประถมศึกษาปีที่ 3	6	4.9
ประถมศึกษาปีที่ 4	52	42.6
ประถมศึกษาปีที่ 6	18	14.8
มัธยมศึกษาปีที่ 1	3	2.5
มัธยมศึกษาปีที่ 3	15	12.3
มัธยมศึกษาปีที่ 6	2	1.6
ปวช.	6	4.9
ปวส./อนุปริญญา	3	2.5
รวม	122	100

n=122

1.4 รายได้ภายในครัวเรือนต่อปี

จากการศึกษารายได้ภายในครัวเรือนของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างพบว่า ร้อยละ 60.7 เกษตรกรมีรายได้ภายในครัวเรือน 10,001-50,000 บาทต่อปี รองลงมาร้อยละ 30.3 เกษตรกรมีรายได้ภายในครัวเรือน 50,001-100,000 บาทต่อปี มีเพียงร้อยละ 0.8 ที่มีรายได้ภายในครัวเรือนมากกว่า 200,000 บาท สูงสุด 250,000 บาทต่อปี ต่ำสุด 10,000 บาทต่อปี โดยเฉลี่ยเกษตรกรมีรายได้ 58,524.59 บาทต่อปี (ดังตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 รายได้ภายในครัวเรือนต่อปีของเกษตรกร

n=122

รายได้ภายในครัวเรือนต่อปี (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
≤10,000	3	2.5
10,001-50,000	74	60.7
50,001-100,000	37	30.3
100,001-150,000	5	4.1
150,001-200,000	2	1.6
≥200,001	1	0.8
รวม	122	100

สูงสุด 250,000 ต่ำสุด 10,000
 \bar{X} 58,524.59 S.D. 37,849.90

1.5 ภาระหนี้สินในปัจจุบัน

จากการศึกษาภาระหนี้สินของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างพบว่า ร้อยละ 33.6 มีภาระหนี้สิน 50,001-100,000 บาท รองลงมาร้อยละ 27.9 มีภาระหนี้สิน 10,001-50,000 บาท หนี้สินสูงสุด 220,000 บาท ต่ำสุด 0.00 บาท โดยมีภาระหนี้สินเฉลี่ย 63,278.69 บาท (ดังตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 ภาระหนี้สินในปัจจุบันของเกษตรกร

n=122

ภาระหนี้สินในปัจจุบัน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
≤10,000	21	17.2
10,001-50,000	41	33.6
50,001-100,000	34	27.9
100,001-150,000	21	17.2
150,001-200,000	4	3.3
≥200,001	1	0.8
รวม	122	100

สูงสุด 220,000 ต่ำสุด 0.00
 \bar{X} 63,278.69 S.D. 48,758.85

1.6 การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านสุกร

จากการศึกษาการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านสุกรของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างพบว่า ร้อยละ 94.3 ได้รับข้อมูลข่าวสารด้านสุกรจากเพื่อนเกษตรกร รองลงมาร้อยละ 55.7 ได้รับข้อมูลข่าวสารด้านสุกรจากเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ และได้รับข้อมูลข่าวสารด้านสุกรจากหอกระจายข่าว เพียงร้อยละ 1.6 เท่านั้น (ดังตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านสุกรของเกษตรกร

แหล่งข่าวสาร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. หอกระจายข่าว	2	1.6
2. วิทยุกระจายเสียง	10	8.2
3. เอกสาร/วารสาร	36	29.5
4. หนังสือพิมพ์	7	5.7
5. วิทยุโทรทัศน์	11	9.0
6. เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์	68	55.7
7. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	13	10.7
8. เจ้าหน้าที่บริษัทฯ	19	15.6
9. เพื่อนเกษตรกร	115	94.3
10. ร้านค้า	5	4.1

1.7 การติดต่อกับเจ้าหน้าที่

จากการศึกษาการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างพบว่า ร้อยละ 55.7 เคยติดต่อกับเจ้าหน้าที่ โดยแบ่งเป็น ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์มากที่สุด ร้อยละ 51.6 รองลงมา ร้อยละ 12.3 มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่บริษัท และมีเพียงร้อยละ 10.7 มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เฉลี่ยมีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ 2.67 ครั้งต่อปี (ดังตารางที่ 9-10)

ตารางที่ 9 การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของเกษตรกร

n=122		
การติดต่อกับเจ้าหน้าที่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เคย	68	55.7
ไม่เคย	54	44.3
ในกรณีที่เคยติดต่อ	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
- เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์	63	51.6
- เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	13	10.7
- เจ้าหน้าที่บริษัท	15	12.3

ตารางที่ 10 ปริมาณการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของเกษตรกร

เจ้าหน้าที่	ปริมาณการติดต่อ			
	ต่ำสุด	สูงสุด	\bar{X}	S.D.
เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์	1	15	2.07	2.866
เจ้าหน้าที่ส่งเสริม	1	2	1.15	0.375
เจ้าหน้าที่บริษัท	1	12	2.67	3.086
สูงสุด	15	ต่ำสุด	1.00	
\bar{X}	2.67	S.D.	3.169	

1.8 การศึกษาดูงาน/ฝึกอบรมเกี่ยวกับด้านสุกร

จากการศึกษาการดูงาน/ฝึกอบรมของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างพบว่า ร้อยละ 77.0 เคยศึกษาดูงาน/ฝึกอบรม โดยเฉลี่ยจะมีผู้ศึกษาดูงาน/ฝึกอบรม 0.77 ครั้งต่อปี (ดังตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 การศึกษาดูงาน/ฝึกอบรมเกี่ยวกับด้านสุกรของเกษตรกร

n=122		
การศึกษาดูงาน/ฝึกอบรม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เคย	94	77.00
ไม่เคย	28	23.00
รวม	122	100
\bar{X}	0.77	S.D. 0.422

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ตอนที่ 2 ทักษะของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรรายย่อยต่อการใช้มาตรฐานฟาร์ม

การศึกษาทักษะของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างผู้เลี้ยงสุกรรายย่อย มีรายละเอียดดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ทักษะของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรรายย่อยต่อการใช้มาตรฐานฟาร์ม

n=122

ทักษะ	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. การทำมาตรฐานฟาร์มจำเป็นต้องมีความรู้ที่ถูกต้องในการเลี้ยงสุกร	3.96	1.138	เห็นด้วย
2. ผู้เลี้ยงสุกรมีความจำเป็นต้องทำมาตรฐานฟาร์ม	3.36	0.971	ไม่แน่ใจ
3. การทำมาตรฐานฟาร์มต้องใช้ต้นทุนสูง	4.67	0.698	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4. การทำมาตรฐานฟาร์มควรได้รับการเอาใจใส่ดูแลจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐ	4.89	0.368	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
5. เจ้าหน้าที่ภาครัฐควรให้ความรู้ ความเข้าใจกับเกษตรกรในการทำมาตรฐานฟาร์ม	4.86	0.371	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
6. ฟาร์มของท่านเหมาะสมที่จะทำมาตรฐานฟาร์ม	2.34	1.140	ไม่เห็นด้วย
7. การทำมาตรฐานฟาร์มจำเป็นต้องมีแรงงานภายในฟาร์มจำนวนมาก	2.46	0.972	ไม่เห็นด้วย
8. การทำมาตรฐานฟาร์มเป็นสิ่งที่มีความยุ่งยาก	2.98	1.124	ไม่แน่ใจ
9. การทำมาตรฐานฟาร์มก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อม	4.32	0.549	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
10. การทำมาตรฐานฟาร์มก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้บริโภค	4.20	0.749	เห็นด้วย
11. การทำมาตรฐานฟาร์มเป็นประโยชน์ต่อการให้ผลผลิตที่มีประสิทธิภาพ	3.75	0.775	เห็นด้วย

ตารางที่ 12 (ต่อ)

n=122

ทัศนคติ	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
12. การทำมาตรฐานฟาร์มช่วยอำนวยความสะดวกทาง การค้า เช่น การส่งโรงเชือด การเคลื่อนย้ายสัตว์	3.78	0.777	เห็นด้วย
13. การทำมาตรฐานฟาร์มเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการ ควบคุม ป้องกันและกำจัดโรคในฟาร์มเลี้ยงสัตว์	4.41	0.571	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
14. การทำมาตรฐานฟาร์มเป็นการปรับปรุงระบบการเลี้ยง สัตว์ของประเทศไทย ให้เป็นรูปแบบมาตรฐานเดียวกัน และมีคุณภาพ	3.61	0.797	เห็นด้วย
15. การทำมาตรฐานฟาร์มสามารถรองรับต่อมาตรการกีด กันทางการค้า	3.48	0.835	เห็นด้วย
รวม	3.80	0.348	เห็นด้วย

หมายเหตุ

ค่าคะแนนเฉลี่ย	4.21-5.00	คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ค่าคะแนนเฉลี่ย	3.41-4.20	คะแนน	หมายถึง	เห็นด้วย
ค่าคะแนนเฉลี่ย	2.61-3.40	คะแนน	หมายถึง	ไม่แน่ใจหรือไม่มีความคิดเห็น
ค่าคะแนนเฉลี่ย	1.81-2.60	คะแนน	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
ค่าคะแนนเฉลี่ย	1.00-1.80	คะแนน	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

จากตารางที่ 12 การศึกษาทัศนคติของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างผู้เลี้ยงสุกรรายย่อยต่อการใช้มาตรฐานฟาร์ม แบ่งออกเป็น 15 ประเด็น ซึ่งพบว่า ประเด็นที่เกษตรกรมีทัศนคติในระดับที่เห็นด้วยอย่างยิ่งต่อการใช้มาตรฐานฟาร์ม คือ (1) การทำมาตรฐานฟาร์มต้องใช้ต้นทุนสูง (2) การทำมาตรฐานฟาร์มควรได้รับการเอาใจใส่ดูแลจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐ (3) เจ้าหน้าที่ภาครัฐ ควรให้ความรู้ ความเข้าใจกับเกษตรกรในการทำมาตรฐานฟาร์ม (4) การทำมาตรฐานฟาร์มก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อม (5) การทำมาตรฐานฟาร์มเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุม ป้องกันและกำจัดโรคในฟาร์มเลี้ยงสัตว์ ประเด็นที่เกษตรกรมีทัศนคติในระดับที่เห็นด้วยต่อการใช้มาตรฐานฟาร์ม คือ (1) การทำมาตรฐาน

ฟาร์มจำเป็นต้องมีความรู้ที่ถูกต้องในการเลี้ยงสุกร (2) การทำมาตรฐานฟาร์มก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้บริโภค (3) การทำมาตรฐานฟาร์มเป็นประโยชน์ต่อการให้ผลผลิตที่มีประสิทธิภาพ (4) การทำมาตรฐานฟาร์มช่วยอำนวยความสะดวกทางการค้า เช่น การส่ง โรงเชือด การเคลื่อนย้ายสัตว์ (5) การทำมาตรฐานฟาร์มเป็นการปรับปรุงระบบการเลี้ยงสัตว์ของประเทศไทยให้เป็นรูปแบบมาตรฐานเดียวกันและมีคุณภาพ (6) การทำมาตรฐานฟาร์มสามารถรองรับต่อมาตรการกีดกันทางการค้า ประเด็นที่เกษตรกรมีทัศนคติในระดับที่ไม่แน่ใจหรือไม่มีความคิดเห็นต่อการใช้มาตรฐานฟาร์ม คือ (1) ผู้เลี้ยงสุกรมีความจำเป็นต้องทำมาตรฐานฟาร์ม (2) การทำมาตรฐานฟาร์มเป็นสิ่งที่มีความยุ่งยาก ประเด็นที่เกษตรกรมีทัศนคติในระดับที่ไม่เห็นด้วยต่อการใช้มาตรฐานฟาร์ม คือ (1) ฟาร์มของท่านเหมาะสมที่จะทำมาตรฐานฟาร์ม (2) การทำมาตรฐานฟาร์มจำเป็นต้องมีแรงงานจำนวนมาก โดยภาพรวมพบว่า เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติในระดับที่เห็นด้วยต่อการใช้มาตรฐานฟาร์ม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตอนที่ 3 การใช้มาตรฐานฟาร์มและการประเมินมาตรฐานฟาร์มของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรรายย่อย

3.1 การใช้มาตรฐานฟาร์มของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรรายย่อย

การศึกษาการใช้มาตรฐานฟาร์มของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรรายย่อย เป็นการศึกษาการนำมาตรฐานฟาร์มไปปฏิบัติของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งประเด็นมาตรฐานฟาร์มออกเป็น 4 ประเด็นหลัก คือ 1. องค์ประกอบของฟาร์ม 2. การจัดการฟาร์ม 3. การจัดการด้านสุขภาพสัตว์ 4. การจัดการสิ่งแวดล้อม ประเด็นหลักดังกล่าวแบ่งเป็น 44 ประเด็นย่อย จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีการใช้มาตรฐานฟาร์ม โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 การใช้มาตรฐานฟาร์มของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรรายย่อย

n=122		
ประเด็น	จำนวนผู้ปฏิบัติ (คน)	ร้อยละ
1. องค์ประกอบของฟาร์ม		
1.1 ทำเลที่ตั้งของฟาร์ม		
1) ห่างจากโรงฆ่าสัตว์	113	92.6
2) ห่างจากตลาดนัดค้าสัตว์	122	100
3) สามารถป้องกันและควบคุมการแพร่กระจายของโรคได้	109	89.3
4) อยู่ในทำเลที่มีแหล่งน้ำสะอาด	119	97.5
5) อากาศถ่ายเทได้ดี	95	77.9
1.2 ลักษณะของฟาร์ม		
1) มีพื้นที่เลี้ยงสัตว์เป็นสัดส่วน	96	78.7
2) มีสถานที่เก็บอาหาร/ผสมอาหารเป็นสัดส่วนเหมาะสม	54	44.3

ตารางที่ 13 (ต่อ)

n=122

ประเด็น	จำนวนผู้ปฏิบัติ (คน)	ร้อยละ
3) มีพื้นที่ทำลายซากเป็นสัดส่วน	56	45.9
4) มีพื้นที่รวบรวมขยะ	119	97.5
5) มีรั้วป้องกันสัตว์อื่นเข้า-ออกส่วนการผลิตสัตว์	48	39.3
6) บ้านพักแยกเป็นสัดส่วน	91	74.6
1.3 ลักษณะโรงเรือน		
1) ขนาดโรงเรือน เหมาะสมกับจำนวนสุกร	104	85.2
2) โรงเรือนมีลักษณะมั่นคงแข็งแรง	85	69.7
3) สะดวกในการปฏิบัติงาน และไม่เป็นอันตราย ต่อคนและสัตว์	93	76.2
2. การจัดการฟาร์ม		
2.1 การจัดการโรงเรือน		
1) มีการทำความสะอาด และฆ่าเชื้อโรคใน โรงเรือนก่อนนำสุกรเข้าเลี้ยง	50	41.0
2) ทำความสะอาดโรงเรือน อุปกรณ์ให้อาหาร และ น้ำ ให้สะอาดอยู่เสมอ	84	69.8
3) ดูแล และซ่อมบำรุง โรงเรือน	92	75.4
2.2 การจัดการด้านบุคลากร		
1) มีนายสัตวแพทย์ประจำสำนักงานปศุสัตว์ จังหวัดหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ดูแลตาม ความเหมาะสม	60	49.2
2) มีอัตรากำลังเพียงพอและเหมาะสม	122	100
3) บุคลากรในฟาร์มได้รับการตรวจสอบสุขภาพ ประจำปี	12	9.8

ตารางที่ 13 (ต่อ)

n=122

ประเด็น	จำนวนผู้ปฏิบัติ (คน)	ร้อยละ
2.3 คู่มือการจัดการฟาร์ม		
1) การเตรียมโรงเรือน	14	11.5
2) การให้อาหารและน้ำ	13	10.7
3) การจัดการพ่อ-แม่พันธุ์/สุกรขุน	13	10.7
4) การจัดการสุกรอนุบาล	11	9.0
5) การจัดการด้านสุขภาพสัตว์	11	9.0
6) การจัดการด้านสุขาภิบาล และสิ่งแวดล้อม	13	10.7
2.4 ระบบการบันทึกข้อมูล		
1) บันทึกแหล่งที่มาและที่จำหน่ายสัตว์ไป	16	13.1
2) บันทึกยานพาหนะ/บุคคล เข้า-ออกฟาร์ม	4	3.3
3) ใบสั่งยา/วัคซีน/อาหารสัตว์	45	36.9
4) ใบชั้นสูตรซาก	2	1.6
2.5 การจัดการด้านอาหารและน้ำ		
1) พระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์	107	87.7
2) การเก็บอาหารสัตว์ แยกเป็นสัดส่วนและมีฉลาก	53	43.4
3) อาหารเพียงพอและเหมาะสมกับอายุและพันธุ์สัตว์	108	88.5
4) อุปกรณ์การให้อาหารสัตว์เพียงพอ และสะอาด	87	71.3
5) น้ำที่ใช้เลี้ยงสัตว์ต้องสะอาดและไม่ผสมสารต้องห้าม	115	94.3

ตารางที่ 13 (ต่อ)

n=122

ประเด็น	จำนวนผู้ปฏิบัติ (คน)	ร้อยละ
3. การจัดการด้านสุขภาพสัตว์		
3.1 การป้องกันและควบคุมโรค		
1) มีป้อนน้ำยามาเชื้อจุ่มเท้า ก่อนเข้า-ออกฟาร์มและบริเวณเลี้ยงสัตว์	6	4.9
2) มีการทำวัคซีนที่เหมาะสม	118	96.7
3) มีการจัดการสุกรป่วย	79	64.8
4) มีการจัดการสุกรตาย	70	57.4
3.2 การบำบัดโรค		
โดยนายสัตวแพทย์ประจำ สนง.ปศุสัตว์จังหวัด หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย	37	30.3
4. การจัดการสิ่งแวดล้อม		
4.1 การบำบัดหรือกำจัดของเสีย		
1) มีการกำจัดมูลสุกรที่เหมาะสม	98	80.3
2) มีการกำจัดขยะมูลฝอยที่เหมาะสม	118	96.7
3) ภายใน และรอบๆ ฟาร์มสะอาด และเป็นระเบียบ	85	69.7
4) น้ำเสียจากการผลิตสัตว์ต้องไม่ปล่อยลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะและนอกพื้นที่ฟาร์มตนเอง	120	98.4

จากตารางที่ 13 การศึกษาการนำมาตรฐานฟาร์มไปปฏิบัติของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีทั้งหมด 44 ประเด็น (44 คะแนน) ถ้าประเด็นใดเกษตรกรนำไปปฏิบัติ ผู้วิจัยจะให้คะแนนการปฏิบัติเท่ากับ 1 คะแนน ถ้าไม่ปฏิบัติจะให้ 0 คะแนน การศึกษาในแต่ละประเด็นหลัก 4 ประเด็น และประเด็นย่อย 44 ประเด็น พบว่าเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างนำมาตรฐานฟาร์มไปปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(1) ประเด็นองค์ประกอบของฟาร์ม 1.1) เรื่องทำเลที่ตั้งของฟาร์ม เกษตรกรทั้งหมดร้อยละ 100 ปฏิบัติในเรื่องที่ตั้งของฟาร์มห่างจากตลาดนัดค้าสัตว์ รองลงมาร้อยละ 97.5 ที่ตั้งฟาร์มอยู่ในแหล่งน้ำที่สะอาด และร้อยละ 77.9 ที่ตั้งฟาร์มมีอากาศถ่ายเทได้ดี 1.2) เรื่องลักษณะของฟาร์ม เกษตรกรร้อยละ 97.5 ฟาร์มมีพื้นที่รวบรวมขยะ รองลงมาร้อยละ 78.7 ฟาร์มมีพื้นที่เลี้ยงสัตว์เป็นสัดส่วน มีเพียงร้อยละ 39.3 ที่ฟาร์มมีรั้วป้องกันสัตว์อื่นเข้า-ออกส่วนการผลิตสัตว์ 1.3) เรื่องลักษณะของโรงเรือน เกษตรกรร้อยละ 85.2 โรงเรือนมีขนาดที่เหมาะสมกับจำนวนสุกร รองลงมาร้อยละ 76.2 โรงเรือนมีลักษณะที่มีความสะดวกในการปฏิบัติงานและไม่เป็นอันตรายต่อคนและสัตว์

(2) ประเด็นการจัดการฟาร์ม 2.1) เรื่องการจัดการโรงเรือน เกษตรกรร้อยละ 75.4 มีการดูแลและซ่อมแซมบำรุงโรงเรือน รองลงมาร้อยละ 69.8 มีการทำความสะอาดโรงเรือน อุปกรณ์ให้อาหาร และน้ำให้สะอาดอยู่เสมอ และร้อยละ 41.0 มีการทำความสะอาดและฆ่าเชื้อโรคในโรงเรือนก่อนนำสุกรเข้าเลี้ยง 2.2) การจัดการด้านบุคลากร เกษตรกรทั้งหมดร้อยละ 100 ปฏิบัติในเรื่องของการมีอัตรากำลังที่เพียงพอและเหมาะสมกับจำนวนสุกร รองลงมาร้อยละ 49.2 มีนายสัตวแพทย์ประจำสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ดูแลด้านต่างๆ ตามความเหมาะสม มีเพียงร้อยละ 9.8 ที่บุคลากรในฟาร์มได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี 2.3) คู่มือการจัดการฟาร์ม เกษตรกรร้อยละ 11.5 มีคู่มือการเตรียมโรงเรือน รองลงมาร้อยละ 10.7 มีคู่มือการให้อาหารและน้ำ การจัดการพ่อ-แม่พันธุ์/สุกรขุน และมีเพียงร้อยละ 9.0 ที่มีคู่มือการจัดการสุกรอนุบาล การจัดการด้านสุขภาพสัตว์ 2.4) ระบบการบันทึกข้อมูล เกษตรกรร้อยละ 36.9 มีการบันทึกใบสั่งยา/วัคซีน/อาหารสัตว์ รองลงมาร้อยละ 13.1 มีการบันทึกแหล่งที่มาและที่จำหน่ายสัตว์ไป มีเพียงร้อยละ 1.6 ที่มีการบันทึกในเรื่องใบชันสูตรซาก 2.5) การจัดการด้านอาหารและน้ำ เกษตรกรร้อยละ 94.3 น้ำที่ใช้ในเลี้ยงสัตว์มีความสะอาดและไม่ผสมสารต้องห้าม รองลงมาร้อยละ 88.5 อาหารที่ใช้เลี้ยงสุกรเพียงพอและเหมาะสมกับอายุและพันธุ์สัตว์ และมีเพียงร้อยละ 43.4 มีการเก็บอาหารสัตว์แยกเป็นสัดส่วนและมิดชิด

(3) ประเด็นการจัดการด้านสุขภาพสัตว์ 3.1) การป้องกันและควบคุมโรค เกษตรกรร้อยละ 96.7 มีการทำวัคซีนให้สุกรอย่างเหมาะสม รองลงมาร้อยละ 64.8 มีการจัดการสุกรป่วย และมีเพียงร้อยละ 4.9 ที่มีบ่อน้ำยาฆ่าเชื้อจุ่มเท้า ก่อนเข้า-ออกฟาร์มและบริเวณเลี้ยงสัตว์ 3.2) การบำบัดโรค เกษตรกรเพียงร้อยละ 30.3 ที่บำบัดโรคโดยนายสัตวแพทย์ประจำ สนง.ปศุสัตว์จังหวัดหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

(4) ประเด็นการจัดการสิ่งแวดล้อม 4.1) การบำบัดหรือกำจัดของเสีย เกษตรกรร้อยละ 98.4 ไม่ปล่อยน้ำเสียจากการผลิตสัตว์ลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะและนอกพื้นที่ฟาร์มตนเอง รองลงมาร้อยละ 96.7 มีการกำจัดขยะมูลฝอยที่เหมาะสม และร้อยละ 69.7 ภายในและรอบๆ ฟาร์มสะอาดและเป็นระเบียบ ซึ่งหากมองโดยจากภาพรวมการใช้มาตรฐานฟาร์ม พบว่าเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยังขาดการนำมาตรฐานฟาร์มไปปฏิบัติ

3.2 การประเมินการใช้มาตรฐานฟาร์มของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรรายย่อย

การประเมินการใช้มาตรฐานฟาร์มของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง โดยประเมินจากองค์ประกอบ 4 ประเด็นหลัก 11 ประเด็นย่อย ได้แก่ คือ (1) องค์ประกอบของฟาร์ม แบ่งเป็น 1.1 ทำเลที่ตั้งของฟาร์ม 1.2 ลักษณะของฟาร์ม 1.3 ลักษณะโรงเรือน (2) การจัดการฟาร์ม แบ่งเป็น 2.1 การจัดการโรงเรือน 2.2 การจัดการด้านบุคลากร 2.3 คู่มือการจัดการฟาร์ม 2.4 ระบบการบันทึกข้อมูล 2.5 การจัดการด้านอาหารและน้ำ (3) การจัดการด้านสุขภาพสัตว์ แบ่งเป็น 3.1 การป้องกันและควบคุมโรค 3.2 การบำบัดโรค (4) การจัดการสิ่งแวดล้อม แบ่งเป็น 4.1 การบำบัดหรือกำจัดของเสีย จากการประเมินการใช้มาตรฐานฟาร์ม พบว่าเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีการใช้มาตรฐานฟาร์ม ดังรายละเอียดตารางที่ 15

ตารางที่ 15 การประเมินการใช้มาตรฐานฟาร์มของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรรายย่อย

n=122		
ประเด็น	จำนวนผู้ปฏิบัติ (คน)	ร้อยละ
1. องค์ประกอบของฟาร์ม	23	18.9
1.1 ทำเลที่ตั้งของฟาร์ม (อย่างน้อยต้องมีข้อ 1,3,4)	106	86.9
1.2 ลักษณะของฟาร์ม (อย่างน้อยต้องมีข้อ 2,3,5,6)	28	23.0
1.3 ลักษณะโรงเรือน (อย่างน้อยต้องมีข้อ 1และ2)	83	68.0
2. การจัดการฟาร์ม	0.00	0.00
2.1 การจัดการโรงเรือน (อย่างน้อยต้องมีข้อ 1และ2)	41	33.6
2.2 การจัดการด้านบุคลากร (อย่างน้อยต้องมีข้อ 1และ3)	7	5.7
2.3 คู่มือการจัดการฟาร์ม (ต้องมีครบทุกข้อ)	10	8.2
2.4 ระบบการบันทึกข้อมูล (อย่างน้อยต้องมีข้อ 1,2,3)	2	1.6
2.5 การจัดการด้านอาหารและน้ำ (อย่างน้อยต้องมีข้อ 1,2,5)	51	41.8
3. การจัดการด้านสุขภาพสัตว์	3	2.5
3.1 การป้องกันและควบคุมโรค (ต้องมีทุกข้อ)	5	4.1
3.2 การบำบัดโรค (ต้องมี)	37	30.3
4. การจัดการสิ่งแวดล้อม	77	63.1
4.1 การกำจัดหรือบำบัดของเสีย (ต้องมีทุกข้อ)	77	63.1

จากตารางที่ 15 การประเมินการใช้มาตรฐานฟาร์มของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างผู้เลี้ยงสุกรรายย่อย ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ประเด็นหลัก ได้แก่ (1) องค์ประกอบของฟาร์ม (2) การจัดการฟาร์ม (3) การจัดการด้านสุขภาพสัตว์ และ(4) การจัดการสิ่งแวดล้อม พบว่าเกษตรกรร้อยละ 63.1 ผ่านการประเมินมาตรฐานฟาร์มในประเด็นการจัดการสิ่งแวดล้อม รองลงมาร้อยละ 18.9 ผ่านการประเมินมาตรฐานฟาร์มในประเด็น องค์ประกอบของฟาร์ม และเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ร้อยละ 100 ไม่ผ่านการประเมินมาตรฐานฟาร์ม ในประเด็นการจัดการฟาร์ม

เมื่อพิจารณาในประเด็นย่อย 11 ประเด็น ได้แก่ (1) ทำเลที่ตั้งของฟาร์ม (2) ลักษณะของฟาร์ม (3) ลักษณะโรงเรือน (4) การจัดการโรงเรือน (5) การจัดการด้านบุคลากร (6) คู่มือการจัดการฟาร์ม (7) ระบบการบันทึกข้อมูล (8) การจัดการด้านอาหารและน้ำ (9) การป้องกันและควบคุมโรค (10) การบำบัดโรค และ(11) การกำจัดหรือบำบัดของเสีย ผู้วิจัยได้ให้คะแนนการปฏิบัติตามมาตรฐานฟาร์ม ออกเป็นประเด็นละ 1 คะแนน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังตัวอย่าง เช่น ประเด็นทำเลที่ตั้งของฟาร์ม แบ่งออกเป็น 5 ข้อย่อย คือ (1) ห่างจากโรงฆ่าสัตว์ (2) ห่างจากตลาดนัดค้าสัตว์ (3) สามารถป้องกันและควบคุมการแพร่กระจายของโรคได้ (4) อยู่ในทำเลที่มีแหล่งน้ำสะอาด และ(5) อากาศถ่ายเทได้ดี ซึ่งหากเกษตรกรสามารถปฏิบัติได้ อย่างน้อยข้อ 1,3,4 จะได้ 1 คะแนน ประเด็นการป้องกันและควบคุมโรค แบ่งออกเป็น 4 ข้อย่อย คือ (1) มีบ่อน้ำยาฆ่าเชื้อจุ่มเท้า ก่อนเข้า-ออกฟาร์มและบริเวณเลี้ยงสัตว์ (2) มีการทำวัคซีนที่เหมาะสม (3) มีการจัดการสุกรป่วย (4) มีการจัดการสุกรตาย ซึ่งหากเกษตรกรสามารถปฏิบัติได้ครบทุกข้อ จะได้ 1 คะแนน เป็นต้น แต่หากเกษตรกรไม่สามารถปฏิบัติตามมาตรฐานฟาร์ม จะได้ 0 คะแนน (ข้อมูลดังแบบสัมภาษณ์ตอนที่ 3)

จากการศึกษาพบว่า ในเรื่องขององค์ประกอบของฟาร์ม พบว่าเกษตรกรร้อยละ 86.9 ปฏิบัติตามมาตรฐานฟาร์มในประเด็นทำเลที่ตั้งของฟาร์ม รองลงมา 68.0 ปฏิบัติตามมาตรฐานฟาร์มในประเด็นลักษณะโรงเรือน และมีเพียงร้อยละ 23 เท่านั้น ที่ปฏิบัติตามมาตรฐานฟาร์มประเด็นลักษณะของฟาร์ม

เรื่องการจัดการฟาร์ม พบว่าเกษตรกร ร้อยละ 33.6 ปฏิบัติตามมาตรฐานฟาร์มในประเด็นการจัดการโรงเรือน รองลงมาร้อยละ 8.2 ปฏิบัติตามมาตรฐานฟาร์มในประเด็นของการมีคู่มือการจัดการฟาร์ม และมีเพียงร้อยละ 1.6 ปฏิบัติตามมาตรฐานฟาร์มในประเด็นมีระบบการบันทึกข้อมูล

เรื่องการจัดการด้านสุขภาพสัตว์ พบว่าเกษตรกร ร้อยละ 30.3 สุกรได้รับการบำบัดโรคโดยสัตวแพทย์ประจำสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย มีเพียงร้อยละ 4.1 ที่มีระบบการป้องกันและควบคุมโรค

เรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อม พบว่าเกษตรกร ร้อยละ 63.1 มีการกำจัดหรือบำบัดของเสีย

ตารางที่ 16 ภาพรวมการปฏิบัติตามมาตรฐานฟาร์ม

n=122

คะแนน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มาก (8-11 คะแนน)	4	3.3
ปานกลาง (4-7 คะแนน)	52	42.6
น้อย (0-3 คะแนน)	66	54.1

สูงสุด	9	ต่ำสุด	1
\bar{X}	3.663	S.D.	1.948

หมายเหตุ

8-11	คะแนน	หมายถึง	ปฏิบัติตามมาตรฐานฟาร์มในระดับมาก
4-7	คะแนน	หมายถึง	ปฏิบัติตามมาตรฐานฟาร์มในระดับปานกลาง
0-3	คะแนน	หมายถึง	ปฏิบัติตามมาตรฐานฟาร์มในระดับน้อย

จากตารางที่ 16 เมื่อพิจารณาภาพรวมการปฏิบัติตามมาตรฐานฟาร์มของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยได้แบ่งการปฏิบัติตามมาตรฐานฟาร์ม ออกเป็น 3 ระดับ คือปฏิบัติตามมาตรฐานฟาร์มในระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย พบว่าเกษตรกรร้อยละ 54.1 ปฏิบัติตามมาตรฐานฟาร์มในระดับน้อย รองลงมาร้อยละ 42.6 ปฏิบัติตามมาตรฐานฟาร์มในระดับปานกลาง และมีเพียงร้อยละ 3.3 เท่านั้นที่ปฏิบัติตามมาตรฐานฟาร์มในระดับมาก เกษตรกรปฏิบัติตามมาตรฐานฟาร์ม สูงสุด 9 ประเด็น ต่ำสุด 1 ประเด็น โดยเฉลี่ย 3.66 ประเด็น ซึ่งถือว่าไม่ผ่านการประเมินมาตรฐานฟาร์ม

ตอนที่ 4 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการใช้มาตรฐานฟาร์มของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรรายย่อย

4.1 ปัญหาอุปสรรคในการใช้มาตรฐานฟาร์มของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรรายย่อย

การศึกษาปัญหาอุปสรรคในการใช้มาตรฐานฟาร์มของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรรายย่อย เป็นการศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรต่อปัญหาต่างๆ พบว่าเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีปัญหาอุปสรรค ดังต่อไปนี้ (ดังตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 ปัญหาอุปสรรคในการใช้มาตรฐานฟาร์มของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรรายย่อย

n=122

ประเด็นปัญหา	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. ขาดแหล่งเงินทุนจากภาครัฐและเอกชน	4.48	0.902	มีปัญหาอุปสรรคมากที่สุด
2. ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องมาตรฐานฟาร์ม	4.27	0.863	มีปัญหาอุปสรรคมากที่สุด
3. เจ้าหน้าที่ของรัฐขาดการให้คำแนะนำช่วยเหลือ	4.65	0.781	มีปัญหาอุปสรรคมากที่สุด
4. การใช้มาตรฐานฟาร์มมีความยุ่งยาก	3.20	1.065	มีปัญหาอุปสรรคปานกลาง
5. ขาดแรงงานภายในฟาร์ม	2.53	0.997	มีปัญหาอุปสรรคน้อย
รวม	3.824	0.576	มีปัญหาอุปสรรคมาก

หมายเหตุ

ค่าคะแนนเฉลี่ย	4.21-5.00	คะแนน	หมายถึง	มีปัญหาอุปสรรคมากที่สุด
ค่าคะแนนเฉลี่ย	3.41-4.20	คะแนน	หมายถึง	มีปัญหาอุปสรรคมาก
ค่าคะแนนเฉลี่ย	2.61-3.40	คะแนน	หมายถึง	มีปัญหาอุปสรรคปานกลาง
ค่าคะแนนเฉลี่ย	1.81-2.60	คะแนน	หมายถึง	มีปัญหาอุปสรรคน้อย
ค่าคะแนนเฉลี่ย	1.00-1.80	คะแนน	หมายถึง	มีปัญหาอุปสรรคน้อยที่สุด

จากตารางที่ 15 การศึกษาถึงปัญหาอุปสรรคในการใช้มาตรฐานฟาร์มของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งประเด็นปัญหาอุปสรรคออกเป็น 5 ประเด็น ได้แก่ (1) ขาดแหล่งเงินทุนจากภาครัฐและเอกชน (2) ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องมาตรฐานฟาร์ม (3) เจ้าหน้าที่ของรัฐขาดการให้คำแนะนำช่วยเหลือ (4) การใช้มาตรฐานฟาร์มมีความยุ่งยาก (5) ขาดแรงงานภายในฟาร์ม ซึ่งพบว่าประเด็นที่เกษตรกรมีปัญหามากที่สุด คือ เจ้าหน้าที่ของรัฐขาดการให้คำแนะนำช่วยเหลือ ($\bar{X} = 4.65$) การขาดแหล่งเงินทุนจากภาครัฐและเอกชน ($\bar{X} = 4.48$) และขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องมาตรฐานฟาร์ม ($\bar{X} = 4.27$) ประเด็นที่เกษตรกรมีปัญหามากในระดัปานกลาง คือ การใช้มาตรฐานฟาร์มมีความยุ่งยาก ($\bar{X} = 3.20$) และประเด็นที่เกษตรกรมีปัญหามากในระดับน้อย คือ ขาดแรงงานภายในฟาร์ม ($\bar{X} = 2.57$) โดยภาพรวมพบว่าเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีปัญหาอุปสรรคในระดับมาก ($\bar{X} = 3.824$) ต่อการใช้มาตรฐานฟาร์ม

4.2 ข้อเสนอแนะในการใช้มาตรฐานฟาร์มของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรรายย่อย

จากการสัมภาษณ์เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างผู้เลี้ยงสุกรรายย่อย ในอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นการให้เกษตรกรสามารถแสดงความคิดเห็นได้ ทำให้ทราบข้อเสนอแนะต่างๆ มีรายละเอียดดังตารางที่ 18

ตารางที่ 18 ข้อเสนอแนะในการใช้มาตรฐานฟาร์มของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรรายย่อย

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. อยากให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เข้ามาให้ความรู้ และคำแนะนำต่างๆ	101	82.8
2. หน่วยงานภาครัฐและส่วนที่เกี่ยวข้อง ควรให้การสนับสนุน หรือช่วยเหลือทางด้านเงินทุนดำเนินงาน หรือค่าประกันการกู้ยืมเงินที่จะนำมาขยายกิจการ	98	80.3
3. อยากให้มีการจัดกิจกรรม จัดการฝึกอบรม ดูงานให้กับเกษตรกร	83	68.0

ตารางที่ 18 (ต่อ)

n=122

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5. ปัญหาจากพ่อค้าคนกลาง เนื่องจากการการดำเนินธุรกิจสุกร ต้องอาศัยพ่อค้าคนกลางหลายระดับ ซึ่งพ่อค้าแต่ละคนก็มุ่งที่จะเอาผลกำไรเป็นที่ตั้ง ทำให้เกษตรกรรายย่อยต้องถูกกดราคารับซื้อ จึงอยากให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาดูแล	75	61.5
6. อยากให้องค์การบริหารส่วนตำบล หรือกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ช่วยเข้ามาดูแลในเรื่องการรวมกลุ่ม การแต่งตั้งผู้นำ เพื่อเป็นแกนนำในเรื่องต่างๆ	51	41.8
6. อยากให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้ามาแนะนำดูแล เอาใจใส่ เยี่ยมเยียนเกษตรกรรายย่อย	112	91.8
7. รัฐบาลยังไม่มียุทธศาสตร์ที่แน่นอนเกี่ยวกับเรื่องนโยบายการตลาด ได้แก่ เสถียรภาพทางราคา การให้ข้อมูลข่าวสารทางการตลาด	62	50.8
8. กลไกทางการตลาดปศุสัตว์ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นตลาดของผู้เลี้ยงรายใหญ่หรือบริษัทใหญ่ๆ ทั้งสิ้น ผู้เลี้ยงรายย่อยไม่อาจต่อสู้แข่งขันกับผู้เลี้ยงรายใหญ่ได้ บริษัทเหล่านี้จึงเป็นผู้กำหนดชะตากรรมของผู้เลี้ยงสุกรรายย่อยอย่างเด็ดขาด ดังนั้นจึงอยากให้ภาครัฐลงมาให้ความช่วยเหลือ เพื่อให้เกิดความยุติธรรมมากขึ้น	67	54.9

จากตารางที่ 18 การศึกษาถึงข้อเสนอแนะต่างๆ ของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างผู้เลี้ยงสุกรรายย่อย พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 91.8 อยากให้หน่วยงานภาครัฐ เข้ามาดูแล เอาใจใส่ เยี่ยมเยียนเกษตรกรรายย่อย รองลงมา ร้อยละ 82.8 อยากให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เข้ามาให้ความรู้ และคำแนะนำต่างๆ ร้อยละ 80.3 เสนอว่าหน่วยงานภาครัฐและส่วนที่เกี่ยวข้อง ควรให้การสนับสนุนหรือช่วยเหลือทางด้านเงินทุนดำเนินงานหรือค่าประกันการกู้ยืมเงินที่จะนำมาขยายกิจการ ร้อยละ 68.0 อยากให้มีการจัดกิจกรรม จัดการฝึกอบรม ดูงานให้กับเกษตรกร และมีเพียงร้อยละ 41.8 อยากให้องค์การบริหารส่วนตำบล หรือกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ช่วยเข้ามาดูแลในเรื่องการรวมกลุ่ม การแต่งตั้งผู้นำ เพื่อเป็นแกนนำในเรื่องต่างๆ

ตอนที่ 5 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้มาตรฐานฟาร์มของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรรายย่อย

ในอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

การวิจัยในครั้งนี้ ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple regression analysis) เพื่อใช้ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Independent variables) และตัวแปรตาม (Dependent variable) ว่าตัวแปรอิสระแต่ละตัวมีความสัมพันธ์มากน้อยเพียงใดกับตัวแปรตาม ซึ่งมีตัวแปรอิสระ 10 ตัวแปร โดยแบ่งออกเป็น 3 ปัจจัย คือ (1) ปัจจัยด้านบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา (2) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ภายในครัวเรือน ภาระหนี้สิน (3) ปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านสุกร การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ การศึกษาดูงาน/ฝึกอบรมเกี่ยวกับด้านสุกร ทัศนคติของเกษตรกรต่อการใช้มาตรฐานฟาร์ม และปัญหาอุปสรรคในการใช้มาตรฐานฟาร์ม ส่วนตัวแปรตาม คือ การใช้มาตรฐานฟาร์มของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรรายย่อย

จากผลการวิเคราะห์เบื้องต้นเกี่ยวกับตัวแปรที่นำเข้ามาสมการพบว่า เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 54.56 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 มีรายได้ภายในครัวเรือนเฉลี่ย 58,524.59 บาทต่อปี มีภาระหนี้สินเฉลี่ย 63,278.69 บาท ได้รับข้อมูลข่าวสารด้านสุกรจากแหล่งข่าวต่างๆ ประมาณ 2 แห่ง โดยเฉลี่ยได้รับข้อมูลข่าวสารด้านสุกร 2.344 ครั้งต่อปี ติดต่อกับเจ้าหน้าที่เฉลี่ย 0.56 ครั้งต่อปี การศึกษาดูงาน/ฝึกอบรมเกี่ยวกับด้านสุกร เฉลี่ย 0.77 ครั้งต่อปี ในด้านทัศนคติของเกษตรกรต่อการใช้มาตรฐานฟาร์ม เกษตรกรส่วนใหญ่มีทัศนคติที่เห็นด้วยต่อการใช้มาตรฐานฟาร์ม เกษตรกรมีปัญหาลดอุปสรรคในระดับมากต่อการใช้มาตรฐานฟาร์ม โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 19

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
1. เพศ	0.61	0.489
2. อายุ	54.56	8.540
3. ระดับการศึกษา	3.76	2.752
4. รายได้ในครัวเรือน	58,524.59	37,849.902
5. ภาระหนี้สิน	63,278.69	48,758.854
6. การได้รับข่าวสารด้านกับสุกร	2.3443	1.49805
7. การติดต่อกับเจ้าหน้าที่	0.56	0.499
8. การศึกษาดูงาน/ฝึกอบรมเกี่ยวกับสุกร	0.77	0.422
9. ทักษะติดต่อการใช้มาตรฐานฟาร์ม	3.8044	0.34823
10. ปัญหาอุปสรรคในการใช้มาตรฐานฟาร์ม	3.8246	0.57644
11. การใช้มาตรฐานฟาร์มของเกษตรกร	25.1393	6.66596

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้วิเคราะห์แต่ละคู่ พบว่าไม่มีตัวแปรคู่ใดที่มีความสัมพันธ์กันสูงกว่า 0.80 ที่จะก่อให้เกิดปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วยตัวเอง (Multicollinearity) อันเป็นการละเมิดข้อสมมุติฐานที่กำกับเทคนิคการวิเคราะห์ถดถอยพหุ (สุชาติ, 2540) รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 20 โดยผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้กับตัวแปรต่างๆ ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ของตัวแปร

ตัวแปรตาม	Y	=	การใช้มาตรฐานฟาร์มของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรรายย่อย
ตัวแปรอิสระ	X ₁	=	เพศ
	X ₂	=	อายุ
	X ₃	=	ระดับการศึกษา
	X ₄	=	รายได้ภายในครัวเรือน
	X ₅	=	ภาระหนี้สิน
	X ₆	=	การได้รับข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับสุกร
	X ₇	=	การติดต่อกับเจ้าหน้าที่
	X ₈	=	การติดต่อกับการศึกษาดูงาน/ฝึกอบรม เกี่ยวกับด้านสุกร
	X ₉	=	ทัศนคติต่อการใช้มาตรฐานฟาร์ม
	X ₁₀	=	ปัญหาอุปสรรคในการใช้มาตรฐานฟาร์ม

ตารางที่ 20 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์หอคอยพหุ เมื่อตัวแปรตาม คือ การเข้าร่วมฐานฟาร์มของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรรายย่อย (Y)

ตัวแปร	Y	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀
Y	1.000	-.024	-.218	.233	.187	.287	.330	.319	.182	.269	-.063
X ₁		1.000	.198*	-.069	.070	.038	.239***	.108	.049	.084	.110
X ₂			1.000	.080	-.345***	-.215***	-.287***	-.277***	.066	-.001	.138
X ₃				1.000	.225***	.020	.068	.073	-.012	.149	-.134
X ₄					1.000	.257***	.416***	.321***	.101	-.008	-.175*
X ₅						1.000	.229***	.201**	.043	-.096	-.153*
X ₆							1.000	.549***	.191**	.134	-.096
X ₇								1.000	.181*	.046	-.065
X ₈									1.000	-.106	.207**
X ₉										1.000	-.010
X ₁₀											1.000

* ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

*** ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple regression analysis) โดยการนำตัวแปรใส่เข้าไปในสมการแล้วคำนวณโดยวิธีปกติ (Enter) ปรากฏว่า ได้ค่า $F = 5.157$ Sig. = 0.000 แสดงว่า มีตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัวแปร ที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับตัวแปรตาม (การใช้มาตรฐานฟาร์ม) และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์แห่งการตัดสินใจเชิงพหุ (Multiple coefficient of determination ; R^2) ปรากฏว่า $R^2 = .317$ หมายความว่า ตัวแปรอิสระทั้งหมดร่วมกันอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้ร้อยละ 31.7 ซึ่งในตัวแปรอิสระทั้ง 10 ตัว มีตัวแปรจำนวน 4 ตัว ที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสัมพันธ์ทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ (1) ระดับการศึกษา (2) ภาระหนี้สิน (3) การศึกษาดูงาน/ฝึกอบรมเกี่ยวกับด้านสุกร (4) ทักษะของเกษตรกรต่อการใช้มาตรฐานฟาร์ม ซึ่งตัวแปรทั้ง 4 ตัว มีผลในเชิงบวกต่อตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับการศึกษา ภาระหนี้สิน การศึกษาดูงาน/ฝึกอบรมเกี่ยวกับด้านสุกร และทักษะของเกษตรกรต่อการใช้มาตรฐานฟาร์ม ดังมีรายละเอียดตามตารางที่ 21 ตัวแปรที่นำมาวิเคราะห์สามารถเขียนเป็นสมการถดถอยพหุ ได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 Y &= 4.613 - .876X_1 - .102X_2 + .470X_3 - 1.234E-05X_4 + 3.238E-05X_5 \\
 &\quad (-.745) \quad (-1.407) \quad (2.301)^* \quad (-.739) \quad (2.826)^* \\
 &+ .554X_6 + 1.865X_7 + 2.700X_8 + 5.018X_9 + .009X_{10} \\
 &\quad (1.191) \quad (1.452) \quad (2.026)^* \quad (3.202)^* \quad (.009)
 \end{aligned}$$

* Significance ของสถิติทดสอบ

$t \leq$ ระดับนัยสำคัญ 0.05

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

ตารางที่ 21 การวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple regression analysis) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้มาตรฐาน
 ฟาร์มของเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรรายย่อย

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย (b)	t	Sig
1. เพศ	-.876	-.745	.458
2. อายุ	-.102	-1.407	.162
3. ระดับการศึกษา	.470	2.301	.023*
4. รายได้ในครัวเรือน	-1.234E-05	-.739	.461
5. ภาระหนี้สิน	3.238E-05	2.826	.006***
6. การได้รับข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับสุกร	.554	1.191	.236
7. การติดต่อกับเจ้าหน้าที่	1.865	1.452	.149
8. การศึกษาดูงานฝึกอบรมเกี่ยวกับด้านสุกร	2.700	2.026	.045*
9. ทักษะคิดต่อการใช้มาตรฐานฟาร์ม	5.018	3.202	.002***
10. ปัญหาอุปสรรคในการใช้มาตรฐานฟาร์ม	.009	.009	.993
ค่าคงที่	4.613	.562	.576
$R^2 = .317$ $SEE = 5.75097$ $F = 5.157$ $Sig. of F = .000$			

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved